

بیمه مرکزی
جمهوری اسلامی ایران

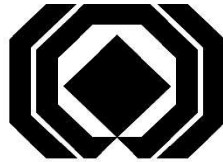
رئیس کل

مدیران عامل محترم شرکتهای سهامی بیمه ایران / آسیا / البرز / دانا / معلّم / پارسیان /
کارآفرین / رازی / سینا / ملت / حافظ / دی / سامان / نوین / میهن / پاسارگاد / کوثر / ما / آرمان /
تعاون / سرمد / تجارت نو / حکمت صبا / هوشمند فردا / پردیس

با سلام؛

به پیوست دستورالعمل «نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه» در اجرای تکلیف
مصرّح در تصویب نامه هیئت محترم وزیران به شماره ۵۰۲۶۸/ت/۶۲۴۹۵ هـ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۳
که در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۲ شورای عالی بیمه به تصویب رسیده است، برای اجرا، ابلاغ
می گردد.

پرویز خوشکلام خسروشاهی
رئیس شورای عالی بیمه

**بیمه مرکزی
جمهوری اسلامی ایران**

رئیس کل

رونوشت:

- اعضای محترم شورای عالی بیمه برای استحضار؛
  - معاونت محترم حقوقی رئیس جمهور برای استحضار؛
  - معاونت محترم تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات ریاست جمهوری جهت استحضار؛
  - جناب آقای دکتر پژمان پشمچی زاده معاون محترم نظارت مجلس شورای اسلامی جهت استحضار؛
  - جناب آقای محسن پورکیانی دبیر کل محترم سندیکای بیمه گران ایران برای آگاهی؛
  - مدیران عامل محترم شرکت های بیمه امید و آسماری برای آگاهی؛
  - جناب آقای دکتر مجید مشعلچی فیروزآبادی قائم مقام محترم برای آگاهی؛
  - جناب آقای مجید تقی لو معاون محترم اتکایی برای آگاهی و اقدام لازم؛
  - جناب آقای دکتر محمود حق وردیلو معاون محترم نظارت برای آگاهی و اقدام لازم؛
  - جناب آقای مجتبی حیدری معاون محترم توسعه مدیریت و منابع برای آگاهی و اقدام لازم؛
  - جناب آقای حسن رضا عباسیان فر معاون محترم توسعه و نوآوری برای آگاهی و اقدام لازم؛
  - جناب آقای مهدی نمن الحسینی سرپرست محترم دبیرخانه شورای عالی بیمه برای آگاهی و درج در سوابق؛
  - جناب آقای گودرزی سرپرست محترم اداره کل روابط عمومی برای آگاهی و درج در بخش مصوبات شورای عالی بیمه
- در پایگاه اطلاع رسانی بیمه مرکزی ج.ا.ایران؛

شورای عالی بیمه در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۲ به استناد ماده (۷) آیین نامه اجرایی ماده (۳۰) قانون «بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه» موضوع تصویب نامه شماره ۵۰۲۶۸/ت/۶۲۴۹۵-هـ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۳ هیئت وزیران، دستورالعمل «نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه» را مشتمل بر ۱۳ ماده و ۶ تبصره به شرح زیر تصویب نمود:

دستورالعمل نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه

فصل اول - تعاریف:

ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند و سایر اصطلاحات مندرج در این دستورالعمل، تابع تعاریف مندرج در قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه - مصوب ۱۳۹۵ است:

۱- قانون: قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه - مصوب ۱۳۹۵.

۲- مؤسسه بیمه: شرکت سهامی بیمه ایران و مؤسسه بیمه ای که مجوز فعالیت در رشته بیمه اجباری شخص ثالث را از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران دریافت کرده باشد.

۳- وسیله نقلیه: انواع خودرو سواری و سواری کار.

۴- کسر قیمت وسیله نقلیه: کاهش ارزش معاملاتی وسیله نقلیه که به علت ورود خسارت به قطعات وسیله نقلیه ناشی از حادثه ای موضوع این دستورالعمل، ایجاد شده باشد.

۵- حادثه: هر یک از حوادث موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون «بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه».

۶- ضریب تصادف: جمع ضرایب مربوط به شدت آسیب وارد شده به هر وسیله نقلیه ناشی از حادثه موضوع این دستورالعمل که براساس جدول شماره (۱) تعیین می‌شود.

۷- ضریب سن: ضریبی که براساس سن وسیله نقلیه (تعداد سال سپری شده از سال ساخت) و طبق جدول شماره (۲) تعیین می‌شود.

۸- خسارت جزئی: خساراتی که در اثر آن قطعات جدول شماره (۱) به دلیل حادثه دچار تغییر شکل نمی‌شود و نیاز به صافکاری ندارد اما نیاز به ترمیم رنگ وسیله نقلیه وجود دارد.

۹- خسارت متوسط: خساراتی که در اثر آن قطعات جدول شماره (۱) به دلیل حادثه دچار تغییر شکل و یا ریختگی رنگ می‌شود و نیاز به صافکاری و رنگ آمیزی دارد.

۱۰- خسارت شدید: خساراتی که در اثر آن قطعات جدول شماره (۱) به دلیل حادثه نیاز به تعویض داشته باشد.

فصل دوم- روش محاسبه کسر قیمت وسیله نقلیه

ماده ۲- مؤسسه بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه‌ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه موظفند، همزمان با ارزیابی و تعیین سایر خسارت‌های مالی وارد شده به وسیله نقلیه حادثه‌دیده، کسر قیمت وسیله نقلیه را طبق ماده (۳) این دستورالعمل و با رعایت قاعده‌ی تبصره «۳» ماده (۸) قانون و اصلاحات بعدی آن محاسبه نمایند.

ماده ۳- میزان کسر قیمت وسایل نقلیه با توجه به شاخص‌های ارزش وسیله نقلیه، ضریب سن و ضریب تصادف از فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$۴۰۰ / (\text{ضریب سن} * \text{ضریب تصادف} * \text{ارزش وسیله نقلیه}) = \text{کسر قیمت}$$

تبصره؛ در فرمول محاسباتی فوق، ارزش وسیله نقلیه حداکثر معادل گران‌ترین خودرو متعارف (وفق حکم مندرج در تبصره «۴» ماده (۸) قانون) می‌باشد. در خصوص وسایل نقلیه‌ای که ارزش آن‌ها کمتر از مبلغ مذکور است، ارزش معاملاتی بلافاصله قبل از وقوع حادثه با نظر مؤسسه بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه‌ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه لحاظ می‌شود.

ماده ۴- ضریب تصادف براساس قطعه آسیب‌دیده وسیله نقلیه و طبق مقادیر مندرج در جدول شماره (۱) به شرح ذیل محاسبه می‌شود:

جدول شماره (۱) - ضریب تصادف

ردیف	نام قطعه	ضریب		
		خسارت جزئی	خسارت متوسط	خسارت شدید
۱	سقف	۳	۵	۷
۲	کلاف	۲	۳	۴
۳	ستون	۲	۳	۴
۴	درب موتور	۲	۳	۴
۵	سینی جلو	۱	۲	۳
۶	شاسی جلو	۳	۵	۷
۷	گلگیر جلو	۱	۲	۳
۸	درب جلو	۱	۲	۳
۹	درب عقب	۱	۲	۳
۱۰	رکاب	۱	۲	۳
۱۱	گلگیر عقب	۲	۳	۵
۱۲	درب صندوق	۱	۳	۵
۱۳	سینی عقب	۱	۲	۳
۱۴	سینی کف صندوق	۲	۴	۵
۱۵	شاسی عقب	۲	۴	۶
۱۶	کف اتاق	۴	۶	۸
۱۷	بلوکه سیلندر	-	-	۳

تبصره ۱: خسارت وارده به قطعات زیر، مشمول پرداخت کسر قیمت وسیله نقلیه نمی باشد:

سپر جلو و عقب، چراغ‌ها، جلو پنجره، آینه‌ها، شیشه‌ها، شیشه سانروف و پانوراما، قفل درب‌ها، لوازم تزئینی، تایرها و رینگ آن‌ها، دستگیره‌ها، زه‌ها، دیفیوژر، فلاپ‌ها، برف پاک‌کن‌ها، دوربین‌ها، قطعات برقی، باتری، رادیاتور، حسگرها و قطعات داخلی اتاق وسیله نقلیه.

تبصره ۲: برای وسایل نقلیه‌ای که در زمان وقوع حادثه پنج سال یا کمتر از تاریخ تولید آن‌ها گذشته باشد و به دلیل شدت حادثه با رعایت ماده (۳۰) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی تعویض موتور آن‌ها ضرورت داشته باشد، قطعات خسارت دیده با ضریب تصادف ۵ محاسبه می‌گردد.

ماده ۵- چنانچه محرز شود قطعات مندرج در جدول شماره (۱) این دستورالعمل، قبل از وقوع حادثه دچار خسارت متوسط یا شدید شده یا قبلاً از محل بیمه شخص ثالث و یا بیمه بدنه، بابت خسارت‌های متوسط یا شدید وارده به قطعات مذکور مبالغی بابت کسر قیمت وسیله نقلیه دریافت شده است، آن وسیله نقلیه مشمول خسارت کسر قیمت نمی‌شود.

ماده ۶- ضریب سن براساس سال ساخت وسیله نقلیه و طبق مقادیر مندرج در جدول شماره (۲) به شرح ذیل است:

جدول شماره (۲) - ضریب سن

ردیف	مدل	ضریب
۱	مدل سال	۳
۲	تا یک سال پایین‌تر از مدل سال	۲/۹
۳	تا دو سال پایین‌تر از مدل سال	۲/۸
۴	تا سه سال پایین‌تر از مدل سال	۲/۷
۵	تا چهار سال پایین‌تر از مدل سال	۲/۶
۶	تا پنج سال پایین‌تر از مدل سال	۲/۵
۷	تا شش سال پایین‌تر از مدل سال	۲/۴
۸	تا هفت سال پایین‌تر از مدل سال	۲/۳
۹	تا هشت سال پایین‌تر از مدل سال	۲/۲
۱۰	تا نه سال پایین‌تر از مدل سال	۲/۱
۱۱	تا ده سال پایین‌تر از مدل سال	۲/۰۵

تبصره؛ وسایل نقلیه که در زمان وقوع حادثه ده سال یا بیشتر از سال ساخت آن‌ها گذشته باشد، مشمول دریافت خسارت کسر قیمت نمی‌باشند.

ماده ۷- کسر قیمت وسایل نقلیه که در زمان وقوع حادثه پنج سال یا کمتر از تاریخ تولید آن‌ها گذشته باشد و در اثر حادثه، اتاق آن‌ها تعویض شده باشد، به میزان ده درصد از ارزش وسیله نقلیه با رعایت سایر مفاد این دستورالعمل خواهد بود.

ماده ۸- حداکثر خسارت قابل جبران بابت کسر قیمت وسیله نقلیه از طریق بیمه‌نامه و یا مقصر حادثه به میزان بیست درصد ارزش وسیله نقلیه با رعایت تبصره‌های «۳» و «۴» ماده (۸) قانون بیمه اجباری شخص ثالث است.

تبصره؛ پوشش بیمه برای جبران خسارت کسر قیمت، مازاد بر تعهدات مالی اجباری، در قالب اخذ پوشش بیمه اختیاری از مؤسسات بیمه بازرگانی با رعایت مقررات مربوط امکان‌پذیر است.

فصل سوم - سایر موارد

ماده ۹- در صورتی که موسسه بیمه هزینه‌ی تعمیر قطعات آسیب‌دیده براساس روش بازسازی بدنه خودرو بدون رنگ‌شدگی (PDR) را پرداخت کند، پرداخت خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه بابت آن قطعات در تعهد موسسه بیمه نخواهد بود.

ماده ۱۰- موسسه بیمه مکلف است ظرف مدت پانزده روزکاری از تاریخ تکمیل مدارک موضوع ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۳۰) قانون بیمه اجباری خسارات واردشده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه و تغییرات بعدی آن خسارت را پرداخت کند.

ماده ۱۱- خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه موضوع این دستورالعمل که هزینه بازسازی آن در اثر حادثه بیش از هفتاد درصد ارزش معاملاتی وسیله نقلیه بلافاصله قبل از وقوع حادثه باشد، تعلق نمی‌گیرد.

ماده ۱۲- بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران امکان استعلام اطلاعات هر وسیله نقلیه که در اثر حادثه مسبب یا زیان دیده بوده است یا از محل بیمه نامه بدنه وسیله نقلیه و بیمه نامه شخص ثالث، خسارت کسر قیمت دریافت نموده است را برای مؤسسه بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه و عموم مردم فراهم می نماید.

تبصره: مؤسسه بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه باید اطلاعات هر وسیله نقلیه که مشمول دریافت خسارت کسر قیمت شده است را براساس روش ابلاغی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در سامانه نظارت و هدایت الکترونیکی بیمه (سنهاب) ثبت نمایند.

ماده ۱۳- این دستورالعمل از تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۰۱ لازم الاجرا است.